

POLITIET
KRIPOS

Drap i Norge 2014-2024

Nasjonal drapsoversikt

Innhold

Nasjonal drapsoversikt 2024	3
1. HOVEDFUNN DRAP BEGÅTT I 2024	4
2. DRAPSSAKER	5
2.1. DRAPSUTVIKLINGEN I NORGE SIDEN 1990	5
2.2. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I 2024 OG I PERIODEN 2014-2023	6
2.3. ANTALL DREPTE PER MÅNED I 2023 og 2024.....	7
2.4. GEOGRAFISK FORDELING	8
3. GJERNINGSPERSONER.....	9
3.1. KJØNN	9
3.2. ALDER	10
3.3. STATSBOGERSKAP	11
3.4. NORSKE STATSBOGERSKAP MED ANNET FØDELAND	11
3.5. TIDLIGERE DOMMER I NORGE	12
3.6. ARBEIDSTATUS.....	12
3.7. RUSPÅVIRKNING.....	13
3.8. DRAP BEGÅTT AV PERSONER MED EN ALVORLIG PSYKISK LIDELSE	14
3.9. DOMMER OG AVGJØRELSER	15
3.10. STRAFFEUTMÅLING	15
4. OFRE.....	16
4.1. KJØNN	16
4.2. ALDER	16
4.3. STATSBOGERSKAP	17
4.4. NORSKE STATSBOGERSKAP MED ANNET FØDELAND	17
4.5. OFFERETS RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN	18
4.6. RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN FORDELT ETTER KJØNN.....	19
4.7. ARBEIDSTATUS.....	21
4.8. RUSPÅVIRKNING.....	21
4.9. MODUS OG VÅPEN	22
4.10. ÅSTED	23
5. UOPPKLARTE DRAP 1990–2024.....	24

Nasjonal drapsoversikt 2024

Kripos fører en oversikt over drap begått i Norge eller ombord på norske skip i internasjonalt farvann. Oversikten inneholder opplysninger om forsettlige og overlagte drap etter straffeloven 1902 § 233 og straffeloven 2005 § 275. Drapsoversikten omfatter ikke drap på, eller drap begått av, norske personer i utlandet. Drapsoversikten inneholder nøkkeltall fra foregående år, sett i et tiårsperspektiv. Oversikten inneholder opplysninger om drapshandlingen, gjerningspersonen og offeret. Antallet saker, ofre og gjerningspersoner vil ikke nødvendigvis samsvare, siden en drapssak kan ha flere ofre og gjerningspersoner. Tallene i oversikten er ikke sammenholdt med folketall, dvs. antallet drapssaker per 100 000 innbyggere. Oversikten viser det faktiske antallet registrerte drapssaker, ofre og gjerningspersoner. Drapstallene i Norge er relativt lave, og få saker kan derfor gi betydelige prosentvise utslag.

En rettskraftig domfellelse er ikke et vilkår for at drapssaken skal tas med i drapsoversikten. Oversikten inneholder derfor både oppklarte og uoppklarte saker, samt saker under aktiv etterforskning. Etterforskning og irettføring av drap kan pågå over flere år. Drapsoversikten oppdateres jevnlig med informasjon som fremkommer under etterforskningen eller ved avgjørelser i domstolene. Informasjon i rapporten om saker som er under etterforskning eller ikke er rettskraftig avgjort, kan dermed endre seg fra år til år.

En sak regnes som uoppklart hvis det ikke som et minimum foreligger en siktelse. Dersom saken er henlagt eller har endt med frifinnelse med bakgrunn i tvil om handlingen ble utført i nødverge, eller ved tvil om hvorvidt handlingen var et drap¹, er saken ikke inkludert i Nasjonal drapsoversikt i det hele tatt, og dermed heller ikke på listen over uoppklarte drap. Det samme gjelder saker som er kodet om til et annet straffebud, og saker hvor det foreligger en rettskraftig avgjørelse på nødverge.

Drapsoversikten bygger på tall fra politiets straffesaksregister (STRASAK), informasjon fra saksdokumenter i politiets saksbehandlingssystem Basis Løsning (BL) og Folkeregisteret. Reaksjonsregisteret og personidentitets- og politiopplysningsregisteret (SSP) er benyttet for å oppdatere og kvalitetssikre registrerte opplysninger mot rettskraftige dommer.

Kripos har ikke tilgang til saker som etterforskes av Spesialenheten. Drapsoversikten vil oppdateres dersom en sak som er meldt dit ender med domfellelse for drap. Spesialenheten gir ut årlige rapporter om sine saker.

¹ For eksempel tvil om hvorvidt dødsfallet skyldtes et selvdrap, ulykke eller naturlig død.

1. HOVEDFUNN DRAP BEGÅTT I 2024

Det ble registrert 30 drapssaker med 37 ofre i 2024. Tre saker var dobbeltdrap, ett i Nordland og to i Øst politidistrikt. Det ble også registrert to trippeldrap, ett i Sør-Øst og ett i Øst politidistrikt. Det foreligger siktelse i samtlige saker fra 2024.

Generelt kjennetegnes drapene i 2024 av at:

- Kniv var den mest utbredte drapsmetoden og ble brukt i 51 % av sakene. 78 % av drapene ble begått i private hjem.
- Blant gjerningspersonene var 88 % menn, 63 % tidligere domfelt i Norge, 56 % var påvirket av alkohol eller andre rusmidler på drapstidspunktet, og 50 % var arbeidsledige eller trygdet. Fire gjerningspersoner tok sitt eget liv i forbindelse med drapshandlingen.
- 65 % av ofrene ble drept av noen i en nær relasjon. Med nær relasjon menes her partner/ekspartner, kjæreste/tidligere kjæreste, barn, forelder eller en annen familierelasjon. Blant alle drepte i 2024 var 57 % kvinner.
- I fem drapssaker ble mer enn én person drept. Alle sakene gjaldt drap på familiemedlemmer. Totalt ble tolv personer drept i disse sakene, hvorav ni av ofrene var kvinner.
- Det var en opphopning med elleve drapsofre i januar måned, mens det var et opphold i registrerte drap på mer enn tre måneder fra juli til oktober.

Drap i Norge i 2024 sammenliknet med foregående tiårsperiode:

Antall drap i Norge har de siste ti årene vært relativt stabilt. Antallet drepte både i 2023 og 2024 var imidlertid høyere enn det som har vært vanlig de siste ti årene. I små tallmaterier kan endringer i antall gi store prosentvise utslag. I 2024 ser vi følgende tendenser til endring:

- 65 % drap i nære relasjoner i 2024 var høyere enn gjennomsnittet de ti siste årene (51 %). Ti personer ble drept av en nåværende eller tidligere partner eller kjæreste. Gjennomsnittet de siste ti årene var ni personer. Det er dermed i hovedsak drap i andre familierelasjoner som ligger bak den høye andelen drap i nære relasjoner i 2024.
- Andelen kvinnelige ofre var 57 %, mens snittet de ti foregående årene var 48 %. Antallet drepte kvinner i 2024 (21) var det høyeste i siste tiårsperiode. Ni kvinner ble drept av en nåværende eller tidligere partner eller kjæreste. Snittet foregående tiårsperiode var syv. Ytterligere åtte kvinner ble drept av noen i en annen nær relasjon. Snittet foregående tiårsperiode var under tre.
- Ti av drapsofrene ble drept med skytevåpen. Dette var høyere enn snittet de ti siste årene (4). Åtte av de ti som ble drept med skytevåpen, ble drept i en nær relasjon.
- 25 % av gjerningspersonene var 51 år eller eldre. Dette var høyere enn snittet de foregående ti årene (15 %).

2. DRAPSSAKER

2.1. DRAPSUTVIKLINGEN I NORGE SIDEN 1990

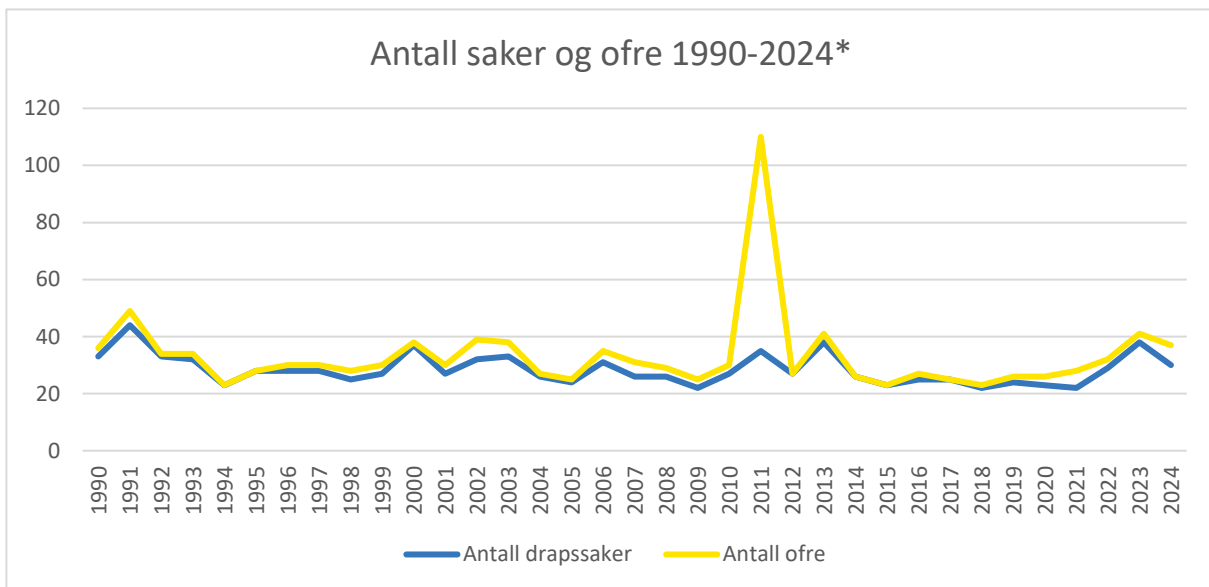
I perioden 1990-2024 er det registrert 999 drapssaker med 1161 ofre i Norge. I noen saker er det flere ofre, og antallet saker og ofre kan derfor avvike fra hverandre. Etterforskning av drap prioriteres høyt og de aller fleste drap i Norge oppklares.

Oversikten under viser at antallet drap i Norge er relativt stabilt, med unntak av det store antallet drepte i terrorangrepene i 2011.

Terrorangrepene 22. juli 2011 er registrert som to saker med 88 ofre. Eksplosjonen i Regjeringskvartalet er registrert som sak i Oslo politidistrikt og drapene på Utøya er registrert som sak i Sør-Øst politidistrikt.

Høyeste antall drapssaker var 44 saker i 1991. Samme år var det registrert 49 drapsofre. 1991 er det eneste året hvor det er registrert flere enn 40 drapssaker siden Kripos startet systematisk innsamling av data om drap i 1990.

Antall drapssaker (n=999) og ofre (n=1161) i perioden 1990–2024

2.2. ANTALL DRAPSSAKER I NORGE I 2024 OG I PERIODEN 2014-2023

I 2024 ble det registrert 30 drapssaker med 37 ofre og 32 gjerningspersoner. Noen saker hadde flere ofre og noen saker hadde flere gjerningspersoner. Det ble registrert tre dobbeltdrap, ett i Nordland og to i Øst politidistrikt. Det ble også registrert to trippeldrap, ett i Sør-Øst og ett i Øst politidistrikt.

Antall drapssaker, ofre og gjerningspersoner i 2024

År	Saker	Ofre	Gjerningspersoner
2024	30	37	32

I perioden 2014–2023 ble det registrert totalt 257 drapssaker med 277 ofre og 285 gjerningspersoner. Differansen skyldes at det kan være flere ofre og gjerningspersoner knyttet til samme sak. I gjennomsnitt har nærmere 28 personer blitt drept hvert år.

Antall saker, ofre og gjerningspersoner i perioden 2014–2023

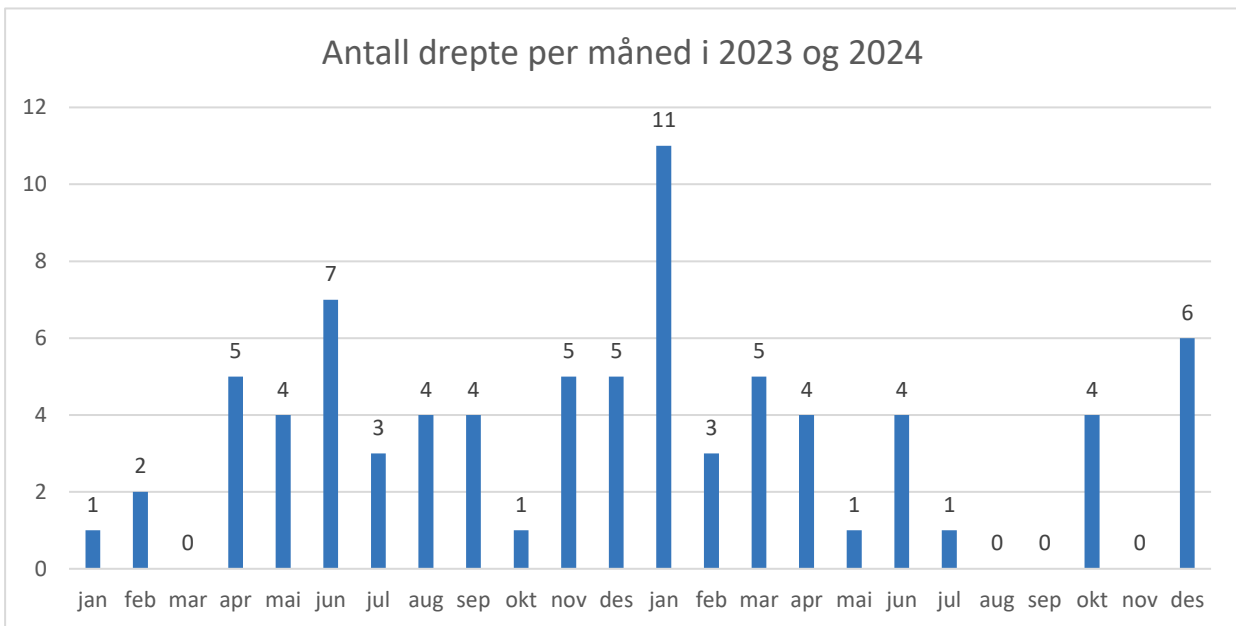
År	Saker	Ofre	Gjerningspersoner
2023	38	41	49
2022	29	32	32
2021	22	28	25
2020	23	26	24
2019	24	26	25
2018	22	23	24
2017	25	25	26
2016	25	27	26
2015	23	23	25
2014	26	26	29
Totalt	257	277	285

2.3. ANTALL DREPTE PER MÅNED I 2023 og 2024

Det blir hvert år registrert opphold mellom begåtte drap, men også opphopning av saker. I perioden 01.04.2023 til 01.04.2024 ble det registrert 58 drepte. Antall drepte både i 2023 og 2024 var høyere enn snittet de foregående ti årene.

11 personer ble drept bare i januar måned i 2024, mens det var et opphold i registrerte drap på mer enn tre måneder fra juli til oktober.

Antall drapsofre (n=78) i perioden 2023 og 2024

2.4. GEOGRAFISK FORDELING

I 2024 ble det registrert drap i elleve av tolv politidistrikter.

I perioden 2014-2023 ble 25 % av landets drapssaker begått i Oslo politidistrikt, som også er Norges største politidistrikt målt etter folke­mengde. I 2024 utgjorde drapene i Oslo politidistrikt 10 % av drapene nasjonalt.

I perioden 2014-2023 hadde Øst politidistrikt 12 % av drapssakene, mens andelen i 2024 var 23 %.

Drapssaker i perioden 2014–2023 (n=257) og i 2024 (n=30) fordelt etter politidistrikt²

Politidistrikt	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Agder	1	3	5	1	-	1	2	1	2	1	17	1
Finnmark	-	-	1	-	1	1	-	-	-	1	4	1
Innlandet	4	1	4	1	2	2	3	-	2	4	23	5
Møre og Romsdal	2	1	-	-	1	-	-	2	1	2	9	1
Nordland	-	-	1	-	-	-	-	-	-	2	3	2
Oslo	8	12	5	7	5	4	1	8	6	7	63	3
Sør-Vest	1	1	-	2	3	3	3	-	3	2	18	2
Sør-Øst	2	-	5	6	4	3	2	3	7	4	36	4
Troms	2	-	1	2	-	1	-	-	1	1	8	-
Trøndelag	2	1	1	3	1	1	2	1	1	6	19	1
Vest	2	1	2	-	2	6	4	3	3	2	25	3
Øst	2	3	-	3	3	2	6	4	3	6	32	7

² Fordelt på 12 nye politidistrikt etablert 1. januar 2016.

3. GJERNINGSPERSONER

I drapssakene i perioden 2014–2023 ble det registrert totalt 285 gjerningspersoner og 257 drapssaker. Siktelser kan både utferdiges og frafalles i løpet av en etterforskning. Drapsoversikten oppdateres jevnlig, og antall gjerningspersoner kan derfor variere noe fra år til år.

I syv saker i perioden 2014-2023 foreligger det etter lengre tids etterforskning ingen siktet, tiltalt eller domfelt. Gjerningspersonen anses dermed som ukjent, og disse drapene regnes som uopklarte. I øvrige saker er minst en person domfelt, siktet, eller avventer irettføring.

32 personer er siktet for drap begått i 2024 og det er ingen saker uten en siktet eller tiltalt gjerningsperson. I to saker er det registrert to gjerningspersoner.

Fire gjerningspersoner tok sitt eget liv i forbindelse med drapshandlingen i 2024.

3.1. KJØNN

I perioden 2014–2023 og i 2024 var 88 % av gjerningspersonene menn.

Gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), fordelt etter kjønn

Kjønn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Menn	25	22	24	21	23	22	21	24	28	42	252	28
Kvinner	4	2	1	3	-	2	3	1	3	7	26	4
Ukjent	-	1	1	2	1	1	-	-	1	-	7	-

3.2. ALDER

I perioden 2014–2023 varierte gjerningspersonenes alder på gjerningstidspunktet fra 14 til 87 år. I denne perioden var 15 % av gjerningspersonene 51 år eller eldre. I 2024 var andelen over 51 år 25 %.

Ingen gjerningspersoner var under den kriminelle lavalderen i 2024. Den yngste siktede i 2024 var 19 år og den eldste 65 år.

Gjerningspersoner i Norge i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32) fordelt etter alder

Alder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
<15 ³	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-
15-17 ⁴	1	-	1	1	3	-	-	-	-	1	7	-
18-20	-	3	2	-	2	-	3	-	1	3	14	3
21-30	9	6	7	11	9	10	2	6	5	13	78	6
31-40	6	5	5	7	5	7	10	8	13	12	78	9
41-50	11	3	4	2	2	5	6	7	8	7	55	6
51-60	2	4	5	1	2	2	2	3	2	5	28	5
>60	-	2	1	2	-	-	1	1	2	7	16	3
Ukjent	-	1	1	2	1	1	-	-	1	-	7	-

³ 15 år – kriminell lavalder

⁴ 18 år – myndighetsalder

3.3. STATSBOGERSKAP

I perioden 2014–2023 hadde 70 % av gjerningspersonene norsk statsborgerskap, mens andelen i 2024 var 81 %.

Gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), fordelt etter statsborgerskap

Statsborgerskap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Norsk	20	14	19	18	13	18	19	17	21	40	199	26
Utenlandsk	9	10	6	6	10	6	5	8	10	9	79	6*
Ukjent	-	1	1	2	1	1	-	-	1	-	7	-

*Statsborgerskap: Burundi, Eritrea, Iran, Polen, Serbia og Montenegro og Syria

3.4. NORSKE STATSBOGGERE MED ANNET FØDELAND

I perioden 2014–2023 hadde 16 % av de norske gjerningspersonene et annet fødeland enn Norge. I 2024 var andelen 15 %. Dersom man legger sammen de som var født i et annet land, og de utenlandske statsborgerne, utgjør dette 39 % av alle gjerningspersonene i perioden 2014–2023. I 2024 var andelen 31 %.

Norske gjerningspersoner med annet fødeland i perioden 2014–2023 og i 2024

Annet fødeland	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
	4	2	3	2	-	1	1	4	7	7	31	4*

*Fødeland: Afghanistan, Iran og Somalia

3.5. TIDLIGERE DOMMER I NORGE

I perioden 2014–2023 var 58 % av gjerningspersonene tidligere domfelt i Norge. Tre av dem var tidligere domfelt for drap. Det fremkommer ikke av materialet om gjerningspersonene var domfelt i andre land.

I 2024 var andelen gjerningspersoner som tidligere var domfelt i Norge 63 %. Hva gjerningspersonene i 2024 tidligere var dømt for, varierer. De alvorligste lovbruddene var drapsforsøk, grov kroppsskade, annen alvorlig vold og grove narkotikaforbrytelser.

Gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), fordelt etter tidligere domfellelser

Straffesaks-historikk	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Tidligere domfelt	20	9	16	10	11	19	14	15	22	30	166	20
Ikke domfelt	9	15	9	14	12	5	10	10	9	19	112	12
Ukjent	-	1	1	2	1	1	-	-	1	-	7	-

3.6. ARBEIDSSTATUS

I perioden 2014–2023 var 58 % av gjerningspersonene arbeidsledige eller trygdet. I 2024 var andelen 50 %.

Gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), fordelt etter arbeidsstatus

Arbeidsstatus	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
I arbeid	8	10	4	6	5	6	6	8	4	10	67	12
Arbeidsledig	11	8	13	12	8	13	13	11	19	21	129	12
Skoleelev/ student	2	3	2	3	5	-	2	-	-	4	21	1
Trygdet	7	1	5	-	2	4	2	5	6	5	37	4
Pensjonist	-	1	-	2	-	-	1	1	1	7	13	1
Annet*	1	1	1	1	-	1	-	-	1	1	7	-
Ukjent	-	1	1	2	4	1	-	-	1	1	11	2

*Annet er blant annet hjemmeværende og personer uten arbeidstillatelse

3.7. RUSPÅVIRKNING

I perioden 2014–2023 var 52 % av gjerningspersonene påvirket av alkohol eller andre rusmidler på drapstidspunktet. I 2024 var 56 % ruspåvirket på drapstidspunktet.

Kategorien *ikke ruspåvirket* inkluderer både saker der det ikke ble gjort funn ved toksikologisk analyse, og saker der foreskrevne medisiner tilsynelatende var brukt riktig, f.eks. bruk av angstdempende medikamenter. Det er vanskelig å vurdere graden av medikamentbruk og hva som må anses som legal bruk av foreskrevne medikamenter ut fra toksikologiske rapporter i sakens dokumenter. Kategorien *alkohol* inkluderer saker der gjerningspersonen kun var påvirket av alkohol. Kategorien *annen ruspåvirkning* kan også inkludere tilfeller med bruk av alkohol, men da i kombinasjon med andre rusmidler. I disse sakene ser man ofte bruk av mer enn ett rusmiddel.

Manglende informasjon om ruspåvirkning kan skyldes at gjerningspersonen ble pågrepet lengre tid etter hendelsen, og at en toksikologisk analyse ikke ville angitt en eventuell ruspåvirkning på gjerningstidspunktet. Det kan også skyldes at gjerningspersonen fremdeles er etterlyst og ikke pågrepet.

Gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), fordelt etter ruspåvirkning

Påvirket av	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Ikke ruspåvirket	16	15	12	10	9	7	10	11	10	16	116	13
Alkohol	-	3	5	2	6	4	4	6	8	6	44	6
Annen ruspåvirkning	13	6	8	11	5	13	10	7	11	21	105	12
Ukjent	-	1	1	3	4	1	-	1	3	6	20	1

3.8. DRAP BEGÅTT AV PERSONER MED EN ALVORLIG PSYKISK LIDELSE

Alvorlig psykisk lidelse er her basert på at gjerningspersonene har gjennomgått en full rettspsykiatrisk undersøkelse og har blitt vurdert til å ha minst én av noen gitte diagnoser på gjerningstidspunktet.⁵

Full rettspsykiatrisk undersøkelse tar tid å gjennomføre og antallet gjerningspersoner med en alvorlig psykisk lidelse i 2024 forventes å bli høyere. Dette da flere rettspsykiatriske erklæringer er under utarbeidelse.

Gjerningspersoner med en alvorlig svikt i virkelighetsforståelsen på gjerningstidspunktet vil i hovedregelen idømmes tvungent psykisk helsevern på grunn av utilregnelighet. Det er imidlertid mulig å ha en alvorlig psykisk lidelse uten å bli idømt tvungent psykisk helsevern. Dette skjer typisk dersom gjerningspersonen fikk en rusutløst psykose på grunn av selvforskyldt rus, eller hadde en alvorlig psykisk lidelse uten at den medførte en tilstrekkelig svikt i virkelighetsforståelsen til å bli ansett som utilregnelig.

Tabellen under viser antall gjerningspersoner med en alvorlig psykisk lidelse, i perioden 2014-2023, og i 2024. Andelen med en alvorlig psykisk lidelse i perioden 2014-2023 var 26 %. Tabellen inkluderer ikke gjerningspersoner som tok sitt eget liv i forbindelse med drapshandlingen eller i påvente av rettsbehandling.

Antall gjerningspersoner i perioden 2014–2023 (n=285) og i 2024 (n=32), med en alvorlig psykisk lidelse

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 *	Sum	2024 *
Antall med en alvorlig psykisk lidelse	4	7	7	7	10	8	7	6	9	8	73	4

* Tallene kan endre seg noe da det per 02.01.25 ventes flere rettspsykiatriske erklæringer for 2023 og 2024.

⁵ Schizofreni, schizotyp lidelse og paranoide lidelser (F20–F29), manisk eller bipolar lidelse (F30–F31), alvorlig depressiv lidelse (F32.2, F32.3, F33.2, F33.3), rusutløst psykose (F1[0-9].5), organisk hallusinosose eller organisk paranoid lidelse (F06.0, F06.2). Koder i parentes viser til diagnosekode i den internasjonale statistiske klassifikasjonen av sykdommer og beslektede helseproblemer (ICD-10).

3.9. DOMMER OG AVGJØRELSER

Det foreligger ingen rettskraftige dommer for drap begått i 2024. I fire saker tok den antatte gjerningspersonen sitt eget liv i forbindelse med drapshandlingen. To av disse er besluttet henlagt på grunn av mistenktes død, de to andre ventes avgjort på samme henleggelseskode.

Dommen føres for gjerningsåret, ikke året dommen ble rettskraftig.

Antall avgjørelser i perioden 2014–2023 (n=285) og 2024 (n=32) fordelt etter straffebud per 02.01 2025

Avgjørelser	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Strl. § 233, første ledd	9	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 233, andre ledd	16	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 275*	-	2	19	16	14	15	15	15	14	8	-
Ikke tilregnelig, jf. strl. § 20**	3	7	6	7	5	8	6	4	7	7	-
Henlagt mistenktes død	1	2	-	1	1	1	3	4	1	4	2
Ikke avgjort	-	1	1	2	4	1	-	2	10	30	30

*§ 275 etter innføring av straffeloven 2005, som trådte i kraft 1.10.2015.

**§ 20: «(...) dersom han på gjerningstidspunktet er under 15 år, psykisk utviklingshemmet i sterk grad, psykotisk eller har sterk bevissthetsforstyrrelse.»

3.10. STRAFFEUTMÅLING

Tabellen under viser gjennomsnittlig straffeutmåling i antall år og måneder i drapssaker som er rettskraftig avgjort.

Gjennomsnittlig lengde på straff, antall år/måneder, fordelt etter gjerningsår

Straffebud	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Strl. § 233, første ledd	12/0	12/8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 233, andre ledd	17/1	16/3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Strl. § 275*	-	17/6	14/10	14/0	14/5	14/10	16/0	14/9	13/9	14/3	-

*§ 275 etter innføring av straffeloven 2005, som trådte i kraft 1.10.2015.

4. OFRE

I perioden 2014–2023 ble det registrert 277 drapsofre. I 2024 ble 37 personer drept. Det ble registrert tre dobbeltdrap, ett i Nordland og to i Øst politidistrikt. Det ble også registrert to trippeldrap, ett i Sør-Øst og ett i Øst politidistrikt.

4.1. KJØNN

Kjønnsfordelingen hos ofrene var jevnere enn hos gjerningspersonene. I perioden 2014–2023 var 48 % av ofrene kvinner. I 2024 var andelen 57 %. Antallet drepte kvinner i 2024 (21) var det høyeste i siste tiårsperiode.

Antallet drepte kvinner i 2024 har siden 1990 kun vært høyere i årene 2000 og 2011 (terrorangrepet). I 2006 var antallet det samme som i 2024.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter kjønn

Kjønn	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Menn	17	11	16	14	14	10	11	13	16	23	145	16
Kvinner	9	12	11	11	9	16	15	15	16	18	132	21

4.2. ALDER

I perioden 2014–2023 varierte ofrenes alder på gjerningstidspunktet fra under ett år til 88 år. 8 % av ofrene var under 18 år og 38 % av ofrene var 51 år eller eldre.

I 2024 var det yngste offeret under ett år og det eldste 82 år.

Ofre i Norge i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter alder

Alder	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
<10	2	-	-	-	-	2	2	-	1	2	9	2
10-17	1	2	2	1	4	2	-	2	-	-	14	-
18-20	1	1	-	2	2	-	1	1	1	2	11	2
21-30	2	6	2	3	7	1	3	5	7	10	46	10
31-40	6	5	7	6	2	4	6	4	6	5	51	8
41-50	5	4	8	2	1	4	3	4	5	4	40	6
51-60	4	2	3	6	3	4	6	6	4	7	45	3
>60	5	3	5	5	4	9	5	6	8	11	61	6

4.3. STATSBOGERSKAP

I perioden 2014–2023 hadde 78 % av ofrene norsk statsborgerskap, mens andelen i 2024 var 81 %.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter statsborgerskap

Statsborgerskap	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Norsk	22	15	19	21	12	20	22	24	27	35	217	30
Utenlandsk	4	8	8	4	11	6	4	4	5	6	60	7*

**Statsborgerskap: Afghanistan, Kongo, Latvia, Polen, Sudan, Sverige og Ukraina*

4.4. NORSKE STATSBOGGERE MED ANNET FØDELAND

I perioden 2014–2023 hadde 15 % av de norske ofrene et annet fødeland enn Norge. I 2024 var andelen 6 %.

Dersom man legger sammen de som hadde et annet fødeland, og de utenlandske statsborgerne, utgjør det 34 % av alle ofrene i perioden 2014–2023. I 2024 var andelen 24 %.

Norske ofre i perioden 2014–2023 og i 2024 med annet fødeland

Annet fødeland	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
	5	5	2	2	1	4	2	4	6	2	33	2*

**Annet fødeland: Eritrea og Somalia*

4.5. OFFERETS RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN

I 2024 ble 65 % av ofrene drept av noen i en nær relasjon. Snittet for antall drepte av noen i en nær relasjon i 2014-2023 var 51 %. Med nær relasjon menes her partner/ekspartner, kjæreste/tidligere kjæreste, barn, forelder eller annen familierelasjon.

Kategorien partner/ekspartner inkluderer gifte, skilte, separerte, samboere og tidligere samboere. Kjærester og tidligere kjærester er skilt ut i en egen kategori.

I perioden 2014–2023 ble 71 ofre drept av en partner eller en ekspartner. Dersom man legger til saker fra kategorien kjæreste / tidligere kjæreste utgjør dette ytterligere 14 ofre og andelen samlet blir 31 %. Det er ulike definisjoner og terskler for hvem som er kjærester. Det kan også forekomme tilfeller der gjerningsperson og offeret ville vurdert relasjonen ulikt, for eksempel ved drap etter en periode med dating. I disse tvilstilfellene koder vi relasjonen som kjæreste/tidligere kjæreste dersom gjerningspersonens atferd og/eller offentlige instansers intervensjoner hadde likhetstrekk med det man ofte ser i partnervoldssaker (eksempelvis vold, trusler, stalking, besøksforbud, krisesenteropphold). Dersom dette ikke er tilfelle, og ingen av partene eller kun gjerningspersonen oppfattet relasjonen som et kjærestelignende forhold, koder vi relasjonen som bekjente.

I 2024 ble syv personer drept av en partner eller en ekspartner. I tillegg ble tre personer drept av en de hadde, eller hadde hatt, en kjæresterelasjon til. Snittet de ti foregående årene for disse kategoriene sammenlagt var ni ofre.

I de to trippeldrapene i 2024 tok gjerningspersonene sitt eget liv ved bruk av skytevåpen i forbindelse med drapshandlingen. Ofrene i disse sakene var gjerningspersonenes biologiske barn, barnebarn og kone.

Det begås få drap uten en kjent relasjon mellom offeret og gjerningspersonen. I 2024 ble det registrert tre slike saker. Det er få likhetstrekk mellom disse sakene. To av drapene ble begått på offentlig sted, og det siste utenfor offerets bopel. Det ble benyttet kniv i to av sakene og skytevåpen i en sak.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Bekjente	14	7	10	11	8	6	13	9	12	15	105	10
Partner/ ekspartner	6	11	7	7	4	3	4	4	10	15	71	7
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	1	1	1	2	1	2	2	4	14	3
Barn	3	-	1	-	1	3	2	3	1	3	17	5
Forelder	2	1	4	2	2	5	5	2	4	-	27	6
Annen familierelasjon	-	2	2	-	-	4	-	1	-	2	11	3
Ingen kjent relasjon	1	1	1	2	6	2	1	7	2	2	25	3
Ukjent	-	1	1	2	1	1	-	-	1	-	7	-

4.6. RELASJON TIL GJERNINGSPERSONEN FORDELT ETTER KJØNN

En gjennomgang av ofrenes relasjon til gjerningspersonene viser at det er betydelige kjønnsforskjeller. Kvinner ble oftest drept av noen i en nær relasjon, mens menn oftest ble drept av en bekjent. I perioden 2014-2023 ble 70 kvinner drept av en nåværende eller tidligere partner eller kjæreste, mens dette var tilfellet for kun 15 av mennene.

I samme periode ble 82 menn drept av en bekjent, mot 23 kvinner.

I perioden 2014–2023 ble 27 foreldre (17 mødre og 10 fedre) drept av en sønn eller datter. 26 av 27 foreldre ble drept av sønner.

I 2024 ble seks foreldre drept av sin sønn eller datter. Det var tre mannlige og to kvinnelige gjerningspersoner.

I 2024 ble 17 kvinner drept av en gjerningsperson i en nær relasjon. Syv menn ble drept i en nær relasjon, tre av disse av en kvinne.

Kvinnelige ofre i perioden 2014–2023 (n=132) og i 2024 (n=21) fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Bekjente	4	2	1	2	1	2	4	2	3	2	23	3
Partner/ ekspartner	3	9	6	6	4	3	4	4	9	11	59	6
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	1	1	1	2	1	2	1	2	11	3
Barn	1	-	-	-	-	2	-	1	1	1	6	4
Forelder	1	-	2	1	1	4	5	1	2	-	17	3
Annen familierelasjon	-	-	-	-	-	1	-	-	-	2	3	1
Ingen kjent relasjon	-	1	1	1	2	1	1	5	-	-	12	1
Ukjent	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-

Mannlige ofre i perioden 2014–2023 (n=145) og i 2024 (n=16) fordelt etter relasjon til gjerningspersonen

Relasjon	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Bekjente	10	5	9	9	7	4	9	7	9	13	82	7
Partner/ ekspartner	3	2	1	1	-	-	-	-	1	4	12	1
Kjæreste/tidl. kjæreste	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	3	-
Barn	2	-	1	-	1	1	2	2	-	2	11	1
Forelder	1	1	2	1	1	1	-	1	2	-	10	3
Annen familierelasjon	-	2	2	-	-	3	-	1	-	-	8	2
Ingen kjent relasjon	1	-	-	1	4	1	-	2	2	2	13	2
Ukjent	-	1	1	2	1	-	-	-	1	-	6	-

4.7. ARBEIDSSTATUS

I perioden 2014–2023 var 37 % av ofrene arbeidsledige eller trygdet. I 2024 var andelen 30 %.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter arbeidsstatus

Arbeidsstatus	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
I arbeid	11	10	9	4	8	7	4	13	7	11	84	17
Arbeidsledig	4	4	8	7	2	5	10	7	15	11	73	9
Skoleelev/ student	1	3	3	3	9	3	2	2	-	3	29	3
Trygdet	5	1	4	4	1	4	4	1	1	4	29	2
Pensjonist	2	2	3	5	3	5	4	5	5	8	42	4
Annet*	3	3	-	2	-	2	2	-	3	3	18	2
Ukjent	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-

*Annet er blant annet hjemmeværende, barn under skolealder og personer uten arbeidstillatelse

4.8. RUSPÅVIRKNING

I perioden 2014–2023 var 40 % av ofrene påvirket av alkohol eller andre rusmidler på drapstidspunktet. I 2024 var 38 % ruspåvirket.

Kategorien *ikke ruspåvirket* inkluderer både saker der det ikke ble gjort funn ved toksikologisk analyse, og saker der foreskrevne medisiner tilsynelatende var brukt riktig, f.eks. bruk av angstdempende medikamenter. Det er vanskelig å vurdere graden av medikamentbruk og hva som må anses som legal bruk av foreskrevne medikamenter ut fra toksikologiske rapporter i sakens dokumenter. Kategorien *alkohol* inkluderer saker der offeret kun var påvirket av alkohol. Kategorien *annen ruspåvirkning* kan også inkludere tilfeller med bruk av alkohol, men da i kombinasjon med andre rusmidler.

Manglende informasjon om ruspåvirkning kan skyldes at offeret ble funnet lengre tid etter hendelsen, og at en toksikologisk analyse ikke ville angitt en eventuell ruspåvirkning på gjerningstidspunktet. Det kan også skyldes at offeret ikke har blitt funnet.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter ruspåvirkning

Påvirket av	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Ikke ruspåvirket	13	18	17	16	17	15	14	19	15	19	163	20
Alkohol	2	2	4	2	4	4	5	4	8	8	43	6
Annen ruspåvirkning	10	3	6	7	2	6	7	5	9	12	67	8
Ukjent	1	-	-	-	-	1	-	-	-	2	4	3

4.9. MODUS OG VÅPEN

Drapsmodus er kjent for samtlige ofre fra 2024. I perioden 2014–2023 og i 2024 ble kniv og stikkvåpen benyttet i 51 % av drapene.

Det ble brukt skytevåpen i seks drapssaker med ti ofre i 2024. Dette er høyere enn snittet de siste ti årene (fire ofre). Åtte av de ti ofrene drept med skytevåpen i 2024 var gjerningspersonens familie. Andelen ofre drept med skytevåpen utgjør 27 %, og var den nest høyeste i siste tiårsperiode. I 2021 var andelen ofre drept med skytevåpen 32 %.

Ofre i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter modus/våpen

Modus	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Kniv/stikkvåpen	10	12	13	14	9	15	18	15	19	16	141	19
Stump vold	2	2	4	6	7	2	3	2	5	5	38	3
Kvelning	2	3	3	2	1	4	5	-	3	1	24	4
Skytevåpen	5	4	4	1	2	2	-	9	4	10	41	10
Annet*	7	2	3	2	2	3	-	2	1	8	30	1
Ukjent	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	3	-

* Blant annet drukning, gift og medikamenter

4.10. ÅSTED

De fleste drap i Norge skjer i private hjem. I perioden 2014–2023 ble 73 % av drapene begått i offerets hjem, gjerningspersonens hjem eller deres felles hjem. I 2024 var andelen 78 %.

I to av de åtte drapene begått på offentlige sted var det ingen kjent relasjon mellom offeret og gjerningspersonen.

Drapssaker i perioden 2014–2023 (n=277) og i 2024 (n=37), fordelt etter åsted

Åsted	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Sum	2024
Felles hjem	8	9	7	6	6	8	7	9	12	14	86	19
Offerets hjem	9	4	6	9	6	7	13	10	8	13	85	6
Gjerningspersonens hjem	2	2	6	2	3	4	2	3	4	4	32	4
Offentlig sted	4	6	6	4	7	7	3	5	8	7	57	8
Annet sted*	3	2	2	4	-	-	1	1	-	2	15	-
Ukjent	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	2	-

*Blant annet hytte, fengsel og institusjon

5. UOPPKLARTE DRAP 1990–2024

41 drapssaker i perioden 1990–2024 har etter lengre tids etterforskning verken noen siktet, tiltalt eller domfelt og regnes derfor som uoppklarte. I noen få av de uoppklarte sakene har etterforskningen tidfestet hvem som var tilstede da drapet skjedde, uten at det har latt seg bevise hvem som gjennomførte eller medvirket til drapshandlingen. Disse drapssakene er henlagt på bevisets stilling, eller har endt med frifinnelse i domstolen, og regnes i denne oversikten som uoppklarte.

Saker under pågående etterforskning hvor minst en person er siktet, eller saker hvor siktede er etterlyst internasjonalt, regnes ikke som uoppklarte. Tre av disse sakene er imidlertid mer enn ti år gamle.

Dersom saken er henlagt eller har endt med frifinnelse med bakgrunn i tvil om handlingen ble utført i nødverge, eller ved tvil om hvorvidt handlingen var et drap, er saken ikke inkludert i Nasjonal drapsoversikt i det hele tatt, og dermed heller ikke på listen over uoppklarte drap.⁶ Blant denne typen saker forekommer det tvilstilfeller, hvor Statsadvokatens eller Riksadvokatens henleggelsesbeslutning i saken legges til grunn. I disse sakene er vi ofte i dialog med politidistriktet om henleggelsen skyldes tvil om hvorvidt det har skjedd et drap, tvil om hvem som var gjerningspersonen, eller rimelig tvil om begge disse forholdene.

Uoppklarte drapssaker i perioden 1990–2024

Gjerningsdato	Politidistrikt	Offer (kjønn/alder)
29.07.2022	Møre og Romsdal	Gutt 5 måneder
06.07.2019	Sør-Øst	Kvinne 46 år
31.05.2018	Sør-Øst	Mann 58 år
30.09.2017	Sør-Øst	Mann 52 år
08.07.2017	Sør-Øst	Mann 36 år
05.03.2016	Oslo	Mann 51 år
11.04.2015	Oslo	Mann 40 år
04.06.2012	Sør-Øst	Kvinne 56 år
24.04.2012	Oslo	Mann 31 år
30.11.2011	Troms	Mann 50 år
13.03.2011	Nordland	Mann 70 år
27.01.2010	Oslo	Mann 27 år

⁶ For eksempel tvil om hvorvidt dødsfallet skyldtes et selvdrap, ulykke eller naturlig død.

19.12.2009	Sør-Øst	Mann 44 år
18.12.2008	Oslo	Mann 43 år
21.08.2008	Sør-Vest	Mann 27 år
10.12.2007	Sør-Øst	Mann 41 år
14.07.2007	Vest	Kvinne 22 år
05.02.2007	Sør-Øst	Kvinne 29 år
14.05.2006	Øst	Mann 38 år
07.04.2006	Oslo	Kvinne 75 år
06.05.2004	Vest	Kvinne 31 år
03.02.2004	Oslo	Mann 23 år
20.12.2003	Sør-Øst	Mann 27 år
31.03.2003	Oslo	Mann 27 år
15.11.2002	Troms	Mann 85 år
19.07.2002	Oslo	Mann 40 år
15.04.2002	Oslo	Mann 40 år
22.10.2000	Øst	Kvinne 76 år
24.09.2000	Sør-Vest	Kvinne 20 år
25.01.2000	Agder	Mann 69 år
01.12.1999	Oslo	Kvinne 46 år
25.04.1999	Oslo	Mann 37 år
09.01.1999	Innlandet	Mann 34 år
08.08.1996	Møre og Romsdal	Kvinne 20 år
15.07.1996	Sør-Øst	Mann 37 år
30.11.1995	Sør-Øst	Mann 71 år
06.05.1995	Sør-Vest	Kvinne 17 år
30.12.1994	Oslo	Kvinne 39 år
27.08.1994	Finnmark	Mann 24 år
26.04.1994	Vest	Kvinne 37 år
27.12.1991	Møre og Romsdal	Kvinne 94 år

Nasjonal drapoversikt – Drap i Norge 2014-2024

Utgitt: 15.01.2025

Utgiver: Voldsseksjonen, Kripos